

elkőborolnak...” (Gromon: Ki dobja, 125. o.). Nekünk is fáj, ha nem tudunk jól menteni, megnyerni. Ha fáj, akkor keresni fogjuk a lehetőséget, hogy a változásra nyitott „vámosokkal és bűnösökkel” asztaltársaságba kerüljünk (Máté 9,10). A kovásznak „ne legyen rossz szájíze”, ha tésztába keveredik, ezért van (Máté 13,31). Okosan figyelni hasznos, mert enélkül moslék alapanyagként megessznek a disznók. Észnél kell lenni, akkor is, ha Jézus a vevés világában önátadól viselkedésével halált kockáztató vállalkozást indított el.

b./ A szemléletváltás javunkra válik. Mindenekelőtt nem az tart meg tisztán, ha ki- és elkerüljük magyarságunk kérdéseit, hanem ha megbeszéljük azokat. Ha belelapozunk a rólunk kritikusan nyilatkozó véleményeibe, kísértetiesen emlékeztetnek a Bokorról alkotott kútmérgezésekre. „Lázadók” (Hruscsov) azok, akiknek van jobb, értékesebb elképzelésük, mint a meglévő kínálat. „Összeférhetetlen uszítók” (Masarik, Benes, Hodzsa...) azok, akik bátran felveszik a küzdelmet a ködösítő, elkenő hatalmakkal szemben, akár civil, akár vallási hatalmokról is van szó. „Nagyszájúak, de teszik, amit jónak látnak” (Ciano). „Kórosan hűségesek” (Clemenceau, Lloyd George), akik nem cserélgetik divat és politikai áramlatok szerint meggyőződésüket. „Dacos” szkíta maradék (Bonfini), aki sem királyi, sem főpapi fenyegetésre nem hajlik meg („Maguk annyira hangsúlyozzák a szeretetet, hogy az már eretnokség” – mondta nekünk Lékai bíboros). Ezekben magunkra is ismerhetünk. Abban nem, és ettől el is határolódunk, hogy „rablók, kalandorok, erőszakosak, hadakozók, uralkodni akarók, elnyomók, vérszomjas szájalók...” lennénk. A bűnök megtérésre felszólító megnyilvánulások. Ehhez azonban kellene olyanok, akik segítenek világosan különböztetni az erények és a bűnök között. Az önti ki a gyermeket a fürdővízzel, aki a bűnök miatt nemzeti hovatarozásától is elhatárolódik.

c./ Sokféleségünk áldás. Áldás lehet. „Sváb, zsidó, francia keverék vagyok” – írja Majtényi Erik. Nagyanyja („grószmutti”) kidobatta Petőfit, ő pedig titokban Petőfin ért magyarrá. Kányádi magyarul írni és olvasni a Bibliából tanult Batros Mózes bácsi segítségével, mert szent az anyanyelv, mint a Biblia nyelve. Szent, ha arra használjuk, amire adatott: jó embereket szerezni általa Jézus Istenének. Valakik azt állítják, hogy a magyar és a lengyel („két jóbarát”) tud a legcifrábban káromkodni. Lehet, hogy áldást mondani is mi tudunk leginkább... „Sokféle világszemléletű, felekezetű, politikai pártállású (párt-szimpátiájú) nők és férfiak, idősek és fiatalok, magyar és nem magyar állampolgárok sokasága vagyunk, akiket összeköt a közös nyelv, a közös történelem, a közös kulturális tudat” – vallja Grendel Lajos Szlovákiában élő magyar egyetemi tanár. Van közös nevezőnk: nyelv, kultúra, mi-tudat. Magyar az, aki vállalja (Illyés). Ez kevés. Magyar az, aki ismeri, szereti és munkálja közös nevezőnket. Jézus szerinti magyar az, aki Árpád házának elveszett juhaihoz is küldve érzi magát, és nem húzódozik ennek vállalástól és a munkától. Kányádi szerint „Isten választott népe vagyunk”. Nem istentelen bűnökre választott nép,

amely kiváltságokat kényszerít ki másoktól, gazdagságot harácsol, ekevasakból is kardot csinál. A választottság Jézus Istenének szeretettörvényére szól. Annak megélésére és terjesztésére. Mi mindenütt otthonosan lehetünk a világban, de igazán otthon csak itt vagyunk.

d./ Együvé tartozásunk jelképei a Himnusz, a címer, a zászló. Aki egy nemzetközi programon (meccsen) kifütyüli a másik nép himnuszát, megtapossa és elégeti zászlaját, az biztosan nem mi vagyunk. Ha felállok Himnuszunk hallatán, ugye nem néztek rám sanda szemmel? Mikor letérdelek a misén az „átváltoztatáskor”, még sosem mosolygott le senki, aki ott volt. Aki ott van, az valamilyen mértékben együvé tartozik. Tudomásul venni, elviselni és elfogadni való bőven akad az életben. Amikor a hatvanas években egy másik galeri vezére állon vágott, nehezen tudtam nem torkának ugrani (szabályos ökölvívómeccsen vettem elégtételt). Akkor már majdnem sikerült erőszakmentesnek lennem. Az ember fejlődési folyamatában értelmezhető lény. Minden beskatulyázás és általánosítás elodázza a barátkozást. Ha Jézus ezt csinálta volna, akkor nem ment volna el gazdagok lakomájára (Simon farizeus), nem fogadott volna el gazdag hölgyektől anyagi támogatást (Kúza felesége, Zsuzsanna), nem foglalkozott volna, akár éjnek idején is, vezető pozíciójú emberekkel (Nikodémus). Igaz, a megszállókkal nem is pezsgőzött a megszállás évfordulóján (mint Romániában egyik politikusunk), változni nem akarókra nem is volt ideje, energiája (Heródes). Őt nem a prostitúció, hanem a prostituált érdekelte. Együvé tartozásunk ereje a személyes kapcsolataink mélységén fordul. Befejezem. Vagy inkább abbahagyom. Jó lenne oldani annak veszélyét, hogy ebben a témában vagy egymás torkának ugrunk, vagy lapítunk. Örülök, hogy annak idején nem lőttem le senkit. Ez azon fordult, hogy magyar önzanságomat sikerült „megkeresztelni”. Megláttam, hogy a gyilkosok is emberek, megtévesztett, eltorzított emberek, magyarok. Felnőttként jó barátságba kerültem megropant kommunistával, szocialista reformerrel is... édesapám gyilkosainak ideológiai és hatalmi leszármazottai. Valaki a Bokorban mondta nekem: a szegények a baloldalon vannak. Szerintem szegények minden oldalon vannak. Nem oldalakhoz kell tartoznunk, hanem Jézusunk Istenéhez és egymáshoz. Örülök, hogy magyarnak születtem, és a Bokorban testvérbaráti kapcsolatban élhetek. Reményem, hogy közösen éltetni is igyekszünk a Jóisten magyarul beszélő leányait és fiait ...

KASZAP ISTVÁN

KIRÁLY NÁCZINAK...

Kedves Náci Testvérem!

Köszönöm, hogy átgondoltad magyarságodat és mindazt le is írtad és közkinccsé tetted. Írásod alapos, alapfogalmakat tisztázó, ezekre a hozzászóló is építhet. Alapvetően én is hasonlóan gondolkodom erről a kérdésről.

Bizonyára nem véletlen, hogy Atyánk a világ teremtésekor a sokszínűséget az ember teremtésével is folytatta. Tetszett Neki a külső megjelenésében, belső tulajdonságaiban, nyelvében is a sokszínűség. Ebben a sokszínűségben egy helyet biztosított nekünk magyaroknak is. Talán nem több és nem kevesebb talentum osztással, mint amennyi a többi nemzet gyermekeinek jutott. Egy-egy másságot azonban mi is kaphattunk. Számomra ez a tény feladatot is jelent az elsődleges kötelességünk mellett. Természetesen mindenképp előtti és feletti feladat: Jézus követőnek és a tanítás tovább adóinak kell lennünk.

Ismerni kell nemzetiségi gyökereinket is, hagyományainkat, szokásainkat. Az eleink által elkövetett hibákat nem szabad takargatnunk, bizonyos esetben még bocsánatot is kell ezekért kérnünk. A múlt hibáit el kell kerülnünk, mellőznünk kell az életünkben. Az egymást és másokat építő tulajdonságainkat ismernünk, gyakorolnunk kell és át kell adnunk másoknak. (Sok évvel ezelőtt amikor ösztöndíjas-ként tanulhattam az egyik amerikai egyetemen szívesen vállaltam egy kis előadást a magyar nyelv jellegzetességeiről összehasonlítva az angol és a szláv nyelvekkel. Persze csak műkedvelői és nem tudományos szinten.) Az Evangélium továbbadásával sokszor nyelvünk művelése, hagyományaink tovább adása egybeeshet, hiszen eredményesek leginkább anyanyelvünkön lehetünk. Határon túli magyarok anyaországon belüliekkel ilyen szempontból is azonos szinten vannak. Feladataink teljesítését a határok nem korlátozhatják. A harmadik világ támogatása mellett róluk sem szabad elfeledkeznünk. Nemzeti tudatunk túltengése nagyon visszatetsző lehet, különösen akkor ha nem látjuk meg más nemzet gyermekeiben az értékeket. Ilyenkor a saját értékeink ismerete sem sokat érő! Örülök, hogy a családjainkban vannak népzeneészek, néptáncosok akik számára természetes más népek hagyományai iránti érdeklődés is. Minden évben jól eső érzéssel nyugtázom, hogy a gyerekeink által üzemeltetett Óbudai Kobuci Kert műsorán a magyar táncműsor mellett mindig műsoron vannak zsidó, cigány, szerb, horvát, ... élő zenei műsorok és programok is. Minden felsorolt és több fel nem sorolt nemzetiségek között vannak igazán jó barátaim. Csak ezzel együtt tudom tiszta szívvel megvallani kereszténységem mellett a magyarságomat is.

Barátsággal: Kaszap István

BÓTA TIBOR

GONDOLATFOSZLÁNYOK MAGYARSÁGUNKRÓL

*Szeretnék a jó szándékú, nyitott, közeledni akaró
elképzelésekkel foglalkozni,
és nem a szélsőséges hazájával valóban mit sem
törődő,
vagy a magyarkodást önös céljaira felhasználó el-
képzelésekkel.*

Nemzetünkhöz való vonzódásunkról általában

Szeretném pontosítással (félreérthetőség tisztázással) kezdeni. Náczi azt írja, hogy közöttünk (is) egy erős tartózkodás van „a népi-nemzeti hovatarozást illetően”. Valóban van tartózkodás ebben a témában, de milyen téren? Úgy gondolom, hogy a tartózkodás nem a „hovatarozást illetően” [azaz nem a hovatarozás eldöntése terén] van jelen, hanem a **hovatarozás értékének, kifejezésének megítélése terén** jelentkezik. (Sajnos egy kölcsönös félelem is kialakult, hisz a haza- és nemzetáruló minősítések-nél időnként sokkal durvább minősítő jelzők is elhangzanak társadalmunkban az eltérő vélemények képviselői között.)

Hazámhoz/nemzetemhez való vonzódásom jobbítása érdekében megpróbáltam összegyűjteni vonzódásaink tévedés-forrásait, ill. hamisságait.

Egyre tisztábbá és valóságosabbá válhat nemzetem felé irányuló vonzódásom:

- ha nem valaki(k) ellen fogalmazom meg azt,
- ha nem korábbi engem, vagy őseimet ért sérelmeim határozzák meg vonzódásom tartalmát,
- ha nem egy szelektív módon kiemelt értékhez ragaszkodom, hanem vonzódásom tartalmazza nemzetem érdemeinek és hibáinak együttes elfogadását, feldolgozását is,
- ha nem őseink közül kiválasztott személy(ek)hez kötődik vonzódásom,
- ha nem félek megvallani, sőt büszkén vallom meg vonzódásomat, és ezzel egyidejűleg
- ha nem vonom kétségbe mások vonzódását, pusztán azért mert ők másképp élik meg, és nyilvánítják ki vonzódásukat,
- ha nem zárok ki senkit sem összetartozásunk világából azok közül, akik magyarnak vallják magukat, azaz nem sajátítom ki a „magyar” jelzőt, vagy közös értékeink egyikét sem,
- és végül a legfontosabb, ha nem ütközik semmilyen tekintetben (sem tartalmilag sem a kinyilvánítás formájában /erőszak-mentességgel/ Jézus Istenének szertettörvényével. Ez minden kapcsolatomban (Istennel, önmagammal, embertársaimmal, az élő és élettelen(nek vélt) világgal való kapcsolatomban) alapja.

Hazánkat mi emberek képviseljük. Elsősorban egyéni értékeinkkel, de az együtt kialakított közös értékekkel (morális, strukturális és kulturális) is. Mindezt hihetetlen sokféleségünkkel együtt. Még egy családban sem állhatok mindenkihez egyformán közel. Ezért érzem jónak és helytállóknak a megkülönböztetést Náczi dolgozatában a hazafi/hazaszeretet, ill. honfitársi szeretet között.

Analóg módon az Isten Országában is helyet kap a testvéri szeretet mellett, a felebaráti szeretet. Sőt még Isten világában is valami hasonló fedezhető fel. Gromon A. „Jézus valláskritikája” (ÉV 2012, jún.-aug.) c. írásában így ír erről: „Jézus szerint Isten elsősorban a szegények és a „kicsik”, azaz a társadalmi ranglétra alján elhelyezkedők Istene.” (Lk 6,20-21). A nem személyválogató Isten a sze-